

"La Rosa és l'heroïna quotidiana"

Margarida Minguillon (Barcelona, 1947), la Rosa de 'Poble Nou', s'ha convertit en una de les actrius més populars del país. I tot amb tot, encara és una gran desconeguda del públic. Margarida Minguillon, nascuda al Turó de la Peira, de pare aragonès i de mare lleidatana, és filla única i mare d'una sola filla. És vegetariana i fa ioga cada dia.

La Margarida Minguillon, la Rosa de *Poble Nou*, ens espera. A corre-cuita arribem al bar on hem quedat i és tancat. "No pot ser". Dues portes més amunt, hi ha un altre bar. Entrem. No hi és. La pregunta als cambriers que ens miren, parats de la cara de velocitat, era obligada "Heu vist la Rosa de *Poble Nou*?" No l'han vista i és clar, doncs, que no hi ha entrat. Traiem el nas al carrer i allí, al llindar, ens esperen els ulls oberts i humits de qui, des de la pantalla, ens ha fet de mare durant gairebé un any. Però no és la Rosa. Somriu com ella però va vestida amb malles, botes, "txupa" de pell de be i una motxilla comprada a una botiga andina. Al cap, una gorra de punt. Al bar, que ja hi havia caliu des de la nostra entrada, veuen que no hem mentit. I comença l'espectacle. "Sí que ho és, no la veus? És la Rosa!" Acabem de conèixer Margarida Minguillon.

—*El final de Poble Nou era previsible, però moltes dones estaven amb l'ai al cor i dient-se entre dents: "Rosa no cedeixis, ara ja has pres la decisió. No hi tornis a caure..." La Rosa s'ha convertit en l'heroïna de la sèrie. Segura d'ella mateixa, al final, no fa concessions. Què et sembla aquest final?*

—La majoria de dones tenien moltes ganes que la Rosa s'alliberés, finalment, de l'Antònio. En canvi, la canalla petita, no. Quan signava llibres de *Poble Nou* alguns em deien: "Però continuareu junts, oi?". Però a mi aquest final em sembla fantàstic, hi estic totalment d'acord. Per una banda, perquè la Rosa i l'Antònio acaben bé, com a amics. I després perquè sí, la Rosa s'havia d'alliberar de l'Antònio i fer la seva vida. Jo també penso que la Rosa és l'heroïna quotidiana. És la representació de les mil Roses que hi ha pel món i que miren de fer una mica la seva vida.

—*La Rosa representa força bé l'evolució que ha fet la generació de dones que actualment tenen entre quaranta i cinquanta anys.*

—El que més m'agradaria és que la Rosa es convertís en el model d'una esperança de canvi per a totes aquelles dones que no tenen prou empenta per a assumir la seva vida.

—*Per a totes aquelles dones que tenen un Antònio a casa?*

—Sí, potser sí que la Rosa ajudarà a fer que algunes dones engeguin el seu Antònio a fer punyetes.

—*La Rosa representa que té quaranta-cinc anys, dos menys que tu. Per tant, formeu part d'una mateixa fornada.*

—La nostra és una generació intermèdia, amb molt de poti-poti, perquè representem una època de trencament. Les nostres mares eren conformistes, resignades a l'hora d'acceptar el paper tradicional de la dona mestressa de casa. Nosaltres vam trencar tot això a molts nivells. El 68 va ser important i, a moltes de nosaltres, el canvi ens va costar sang, suor i llàgrimes. Però vam lluitar per una independència, pel treball, per la llibertat sexual... De totes maneres hi va haver dones que no van seguir aquesta direcció. De cap, segurament que algunes idees les seguien, però a la pràctica els era massa dur i han continuat perpetuant el model tradicional. Jo tinc amigues de tots els cantons: les que van treballar fins que es van quedar prenyades i van fer el canvi quan van tenir els fills grans, i unes altres que no l'han fet perquè tenen la sensació d'haver perdut el tren. Aquestes s'han quedat en una mena de frustració-resignació.

—*A aquestes dones i a tu mateixa no us han regalat res...*

—Hem hagut de batallar moltíssim: amb els pares, amb les mares sobretot, amb els homes, amb la feina... Ai! hi hem hagut de pensar moltíssim. El que passa és que teníem una mena d'esperit de guerreres.

—*I heu perdut moltes coses pel camí? Heu hagut de pagar un preu gaire elevat?*

—Sí que s'ha de pagar un preu alt, el que passa és que val la pena. Hem hagut de pagar, per exemple, molts fracassos conjugals. És una generació molt cremada, a aquest nivell. Pel que fa a la feina —i no parlo del món dels actors i les actrius, una professió força igualitària— les dones ho han tingut molt pitjor. Has de demostrar el doble perquè et considerin igual. No et pots permetre cap error.

—*La teva és la generació de les superwomen?*

—Sí, però això té trampa. Perquè segons el model de la *superwoman*, havies de ser fantàstica a casa, fer molt de goig, educar els fills, estar de bon humor, ser forta. A la feina, igual. Havies de ser eficient, competitiva... I tot això sense co-reponsabilitat. Aquesta situació et porta a uns nivells d'estrès, d'ansietat i de sentiments de culpa terribles. Perquè, és clar, no arribes mai a ser perfecta en tot. I llavors et comences a culpabilitzar i surten frases com: "Aquí no hi arribo", "això no ho faig bé", "per a això no serveixo"... Ens hem de relaxar una mica, no cal ser tan fantàstiques. I qui fa el que pot no és obligat a més.

—La culpabilitat és un sentiment que les dones tenen molt arrelat. Només cal recordar com se sent la Rosa quan hi ha la intoxicació del catering.

—El sentiment de culpa, el tenim arrelat tant homes com dones, i suposo que prové dels conceptes religiosos de pecat, de culpa, de penitència... El que passa és que nosaltres l'assumim a nivell domèstic, sobretot. Ara, que els senyors també saben tirar-se la culpa més a l'esquena, possiblement és veritat. I també em sembla que és per una qüestió de responsabilitat.

—Parlant de la teva generació. Les actrius de la teva edat van començar al teatre amateur. Tu també?

—La meua vinculació amb el món del teatre és força peculiar. Jo era dibuixant. Estudiava dibuix i pintura a la Massana. Vaig començar a treballar als quinze anys en un taller de policromies gòtiques i romàniques, vaig continuar en una fàbrica pintant cares de maniquins i vaig passar també per uns estudis de dibuixos animats. Però cap als divuit anys, quan feia de dibuixant, se'm va girar el tupí i vaig decidir de fer-me infermera. Llavors compaginava la feina amb els estudis d'ATS. I després dels estudis vaig exercir durant dos anys a la maternal de la Seguretat Social de la Vall d'Hebron.

—El món del teatre no apareix enlloc...

—Ja de ben petita sempre m'havia agradat, amb les amigues, de disfressar-me i muntar representacions per als veïns del meu barri, el Turó de la Peira. I mentre estudiava a l'escola d'ATS també m'encarregava de muntar els saraus del carnestoltes o la festa de final de curs. Era l'època del Teatre Universitari. Una vegada van organitzar una mena de congrés a Sitges i m'hi van enviar, com a representant de l'escola. I allí vaig connectar per primera vegada amb el que era el teatre independent. En vaig quedar al·lucinada. Temps després, per casualitat, vaig assistir a la representació d'un grup que es deia Cátaros, que en aquell moment era el teatre de conscienciació, de protesta, de provocació... Allò sí que veritablement em va impactar. Vaig pensar que,

"Jo em trobava feta una merda. Era una persona molt depressiva des de sempre, però en aquella època, ja no podia estar pitjor. El psiquiatre em va aconsellar que anés a l'Índia, un viatge que des de petita havia somniat. Hi vaig anar i allí va passar. Al Gan- ges."

d'aquella manera, sí que es podia canviar el món. De Cátaros també em va arribar el contacte amb l'Institut del Teatre, on vaig començar a estudiar mentre em guanyava la vida fent d'infermera. A Cátaros, hi vaig conèixer l'Alberto Miralles, el Joaquim Cardona... Jo tenia uns vint-i-dos anys. Després de diverses representacions amb ells, em van cridar per fer teatre professional.

—Quina mena de teatre professional?

—Vaig començar fent cafè-teatre en un local del carrer Tuset. Res a veure amb el que feia a Cátaros. A més era allò: "¿Quiere usted ser polígamo?". Una frivolidat total. D'allí em van cridar del Talia per substituir la Maife Gil en una obra que es deia *Quando el diablo lleva faldas*. I d'allà vaig anar a fer *El retaule del flautista* al Capsa. Després vaig fer *Benèvèu a les fosques* del Benet i Jornet.

—I llavors van venir els dramàtics a televisió, a TVE Miramar.

—Sí. Jo tenia unes fotos que m'havia fet i me'n vaig anar a veure el responsable, el realitzador d'aquells dramàtics, que era l'Antoni Chic. Al cap d'un temps em van cridar. Vaig fer força dramàtics per televisió. Vaig fer *l'Idiota*, amb la Núria Duran i la Carme Elies. Llavors era una època que TVE feia molts dramàtics. Allà vaig aprendre a fer televisió.

—I enmig d'aquesta eufòria, ho deixes tot per un home i te'n vas a Madrid.

—Cap al 1972 em vaig enamorar, ho vaig engegar tot a rodar i vaig anar-me'n a Madrid. Al cap de poc temps vaig quedar embassada. I allí vaig fer ben poques coses. Vaig treballar amb el Paco Morán, *Cada oveja sin su pareja* i algunes pel·lícules horribles.

—Que no vols ni recordar...

—Ni recordo. Només n'hi va haver una que va ser fantàstica, encara que a la pantalla ni em veus. Era la pel·lícula *Robin y Marian*. Van ser dos mesos de rodatge a les ordres de Richard Lester, amb Sean Connery, Audrey Hepburn... Jo feia d'una de les monges que van sempre darrere la Hepburn.

—A Madrid, doncs, et dediques sobretot a fer de mare de ta filla Míriam. Hi vas viure gaire temps?

—Uns cinc anys. Fins que es va acabar l'amor, vaig plantar el senyor en qüestió i vaig tornar amb la nena a Barcelona. Tornar a començar va ser duríssim. En aquell lapse de temps havien canviat moltes coses: no hi havia cap director que em conegués, de dramàtics per televisió, ja pràcticament no en feien... I ho vaig passar molt i molt magre. Vaig fer teatre per a les escoles quan podia i durant una època que no tenia res, em vaig dedicar a fer màscares per a vendre.

—Eres una mica hippy i, segons com, encara ho ets.

—Sí, per què ho he de negar? Combrego amb molts pensaments dels hippies, tot i que hagi vist que no es pot canviar el món, almenys de la manera que em pensava. A nivell individual, en canvi, sí que crec que el món es pot canviar.

—De quina manera?

—Jo no combrego amb una societat de consum i benestar, que crec que és una mentida, una trampa i un precipici. I em penso que cal portar una vida mínimament alternativa.

—I com ho fas?

—Es pot fer de moltes maneres. Amb les petites cosetes de cada dia: consumint productes d'indústries no contaminants, estalviant energia, no comprant productes envasats amb plàstic o fent possible el reciclatge de paper i vidre. Vivint sense cotxe, no fent servir aerosols, no fer regals per aquestes festes, si no és que hagin sortit de les teves pròpies mans...

—Actualment vius sola. Ho has triat voluntàriament o és una situació conjuntural?

—Ara estic molt bé sola, mai no he estat tan bé. Però jo què sé què pot passar demà! Demà puc topar amb el ximple més gran del món, em pot caure la barra a terra i ho puc engegar tot a rodar.

—Has fet canvis enormes en molts moments de la teva vida. Amb els anys costen més de fer aquests canvis?

—El que dubto ara és que, el canvi, el fes per causa d'algú. Ara bé, canviar per mi, sí. Costa, però de canvis, en faig. N'he fets bastants; el més recent i radical deu fer uns vuit anys. D'alguna manera, per sentir-te viu has d'anar canviant i evolucionant.

—Aquest canvi de fa vuit anys, en què va consistir?

—Em sembla que no l'explicaré... A veure, vaig fer un canvi de fe. Vaig passar de ser atea a ser creient. No sóc adepta de cap religió concreta, però m'alimento de totes.

—Això, pla, és una decisió!

—Sí, i tant, perquè mai abans no havia estat religiosa ni havia tingut sentiments religiosos. Ni tan sols havia passat per cap escola religiosa. Em van educar en l'ateisme.

—Com va ser aquest procés de conversió?

—Jo em trobava feta una merda. Era una persona molt depressiva des de sempre, però en aquella època, ara fa uns vuit anys, ja no podia estar pitjor. Llavors el meu psiquiatre em va aconsellar que anés a l'Índia, un viatge que des de petita havia somniat. En aquell

—'Poble Nou' és una sèrie que deixa més ben parades les dones que no pas els homes.

—Home és que, en general, estem millor. De debò, em penso que hem evolucionat més; ells han quedat un xic enrere.

—L'Antònio és el prototip del mascle mediterrani. Et sembla que n'hi ha gaires, d'Antònios?

—A mi, em sembla que desgraciadament sí, encara que la majoria no ho declarin obertament.

—La Rosa perdona a l'Antònio tots els estirabots. Fins i tot li arriba a perdonar la violació.

—És que la Rosa a vegades és una mica bleda. Ara bé, per amor es pot perdonar qualsevol cosa.

—Les dones perdonen massa coses als homes? —Perdonar és fantàstic.

Sobretot perquè t'allibera a tu i allibera l'altre. Ara, no es poden tolerar reincidències. Hi ha Roses que perdonen més del compte.

moment, com que havia treballat en doblatge, tenia alguns diners estalviats. Hi vaig anar i allí va passar. Al Ganges. Sembla de pel·lícula; però mira, a mi, em va passar allà. Després de vuit anys puc dir que no era cap *bluff* ni una sortida-salvavides. A l'Índia vaig veure la llum. És una situació molt inexplicable. Veure-ho tot diferent, veure el món d'una altra manera.

—Sembla que els anys no et pesin.

—A mi, no em pesen gens. M'encanta de fer anys, perquè cada dia aprens coses noves, cada dia és una sorpresa. Em sembla apassionant, viure.

—Tornem a la teva carrera professional.

—Després d'uns anys molt difícils, les coses es van anar arreglant. Vaig fer algunes obres de teatre amb el Lliure i vaig treballar al Poliorama. A més vaig fer més cosetes, com el *Digui digui* o la sèrie

Quico. I després va arribar el doblatge. Havien començat les emissions de TV3 i necessitaven veus. I això és el que he anat fent, doblatge, fins que va arribar *Poble Nou*.

—...

—*Poble Nou* ha estat un regal autèntic, per tot. Pel paper, que m'encanta. Trobo que això que sigui un personatge evolutiu, per a una actriu és molt ric, perquè té molts més matisos, molts més colors. Pel projecte, que era absolutament nou per a tothom, ningú no tenia gaire idea de com es feia una sèrie diària. Tots n'hem après alhora. I després per l'èxit que ha tingut. Ha estat com posar els fonaments d'una fàbrica. I si ho vetllem una mica, a partir d'aquesta experiència, hi pot haver molta feina per a la gent d'aquí. Pot ser, també, una projecció cap enfora del nostre treball.

—I després de *Poble Nou*?

—Després de *Poble Nou*, el gran interrogant...

Amb la fotografia, que s'hi ha afegit, acabem fent-la petar totes quatre, com si ens coneguéssim de tota la vida. L'entrevista s'ha allargat prou perquè tots els *fans* hagin desfilat per la nostra taula demanant autògrafs. La Margarida els somriu i petoneja tothom: la noia tímida, el cambrer que abans de sortir li demana una dedicatòria per a la seva àvia Engràcia que viu al Poble Nou, la xiqueta que reula per saludar-la: "Felicitats. Us ho heu muntat molt bé".

Xènia Bussé / Montserrat Serra